

KUN LILLE RISIKO FOR MANGANMANGEL I VINTERSÆD I EFTERÅRET 2015

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Generelt er væksten i vintersæd på grund af sen såning og køligt vejr svag i efteråret 2015. Risikoen for manganmangel vurderes derfor at være lille specielt sammenlignet med 2014. Kraftigere vækst i forbindelse med tidlig såning kan dog forøge risikoen.

Generelt er væksten i vintersæd svag i efteråret 2015 på grund af sen såning og køligt vejr. Da det er kraftig vækst i efteråret, der erfaringsmæssigt kan resultere i kraftig manganmangel, vurderes risikoen for manganmangel i efteråret 2015 generelt at være lille, specielt sammenlignet med efteråret 2014. På arealer, hvor der er sået tidligt og væksten derfor kraftigere kan risikoen for manganmangel være større. Hvis vejrforholdene senere i efteråret ændrer sig til højere temperaturer med høj lysindstråling, vil risikoen for manganmangel forøges.

Generelt bør man være opmærksom på, at der kan være behov for en behandling mod manganmangel i disse tilfælde:

- Hvis der allerede nu er tegn på manganmangel i marken
- Hvis marken har et højt reaktionstal
- Hvis der før er konstateret problemer med manganmangel i marken

- Hvis vinterbyg eller vinterhvede på nuværende tidspunkt er kraftigere end normalt (f.eks. ved tidlig såning)

Af vintersædsarterne er vinterbyg mest følsom, men vinterhvede kan også rammes hårdt af manganmangel, især ved tidlig såning. Vinterrug er mindre følsom. Vinterraps anses heller ikke normalt for at være følsom for manganmangel.

Behovet for manganmangel kan fastlægges mere præcist ved målinger med en såkaldt mangantester (NN Easy 55). Kontakt eventuelt din planteavlskonsulent, hvis du gerne vil have udført en måling.

I tabel 1 er vist eksempler på manganholdige midler til udsprøjtning med angivelse af cirkapriser.

Der er gennemført et stort antal forsøg med sammenligning af virkningen af forskellige produkter. Direkte sammenligning af virkningen af midlerne pr. gram tilført mangan vanskeliggøres af, at der sjældent er brugt samme manganmængde, og mangansulfat kan være brugt med eller uden tilsætningsmiddel. Valg af middel kan derfor ske efter pris og efter, hvor let det er at håndtere de forskellige midler. Forsøg viser i øvrigt også kun små forskelle mellem forskellige doseringer af mangan.

Hvis der nu eller senere opleves kraftig manganmangel i vintersæden, bør du i følgende år overveje, hvordan dette kan forebygges. Se [dyrkningsvejledning for Mangan og manganmangel](#). Læs også om [Ny viden om mangan](#). Læs også [Bladgødskning med mangan – hvad virker, og hvad virker ikke?](#)

Se [video om manganmangel i vårbyg](#)

OVERSIGT OVER MANGANMIDLER

Tabel 1. Eksempler på manganholdige midler til udsprøjtning med angivelse af cirkapriser. I Plantenyt nr. **2185** er der en oversigt over flere egnede midler til afhjælpning af mangel på forskellige mikronæringsstoffer.

Eksempler på midler	Type	Indhold	Pris pr. enhed	Dosering og pris pr. hektar ved 100 g Mn pr. ha 1)	Dosering og pris pr. hektar ved 400 g Mn pr. ha 2)	Pris pr. kg mangan
Mangansulfat (pulver)	Mangan-sulfatpulver	320 g pr. kg	10 kr. pr. kg	0,3 kg pr. ha ³⁾ + 4)	1,3 kg pr. ha ³⁾ + 4)	31 kr.
				3 kr. pr. ha	13 kr. pr. ha	
Mangancarbonat ⁵⁾	Mangan-	500 g	50 kr.	0,2 l pr. ha	0,8 l pr. ha	100 kr.

	carbonat	pr. l	pr. l	10 kr. pr. ha	40 kr. pr. ha	
Nitraman	Mangan-nitrat	235 g pr. l	20 kr. pr. l	0,4 l pr. ha	1,7 l pr. ha	85 kr.
				9 kr. pr. ha	37 kr. pr. ha	
Norotech Mangan ⁴⁾	Kompleks	150 g pr. l	35 kr. pr. l	0,7 l pr. ha	2,6 l pr. ha	233 kr.
				25 kr. pr. ha	91 kr. pr. ha	

¹⁾ Udelukkende forebyggende doseringer, hvor manganmangel normalt ikke optræder.

²⁾ Dosering pr. udsprøjtning ved konstateret manganmangel eller på arealer disponeret for manganmangel.

³⁾ På grund af den lave pris vælges normalt en dosering på 2-3 kg mangansulfat pr. gang.

⁴⁾ Der skal tilsættes sprede/klæbemiddel (ikke indregnet i prisen).

⁵⁾ Omfatter f.eks. CarboMan 500, og Microcare Mangan.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.